Raadsvoorstel
Openbaar

Nijmegen

Onderwerp
Nationaal Programma Onderwijs - Nijmegen

Opsteller	Karin Heijligers	**Collegebesluit**	12 oktober 2021
Programma	Onderwijs	**Behandeldatum Raad**	24 november 2021
Portefeuillehouder	G. Visser	**Status**	Openbaar

Samenvatting
De coronacrisis heeft veel gevraagd van iedereen in het onderwijs. Voor de jongste generaties stond het sociale leven lang stil en is het leren vertraagd. De scholen in het primair en voortgezet onderwijs hebben inmiddels plannen gemaakt om leerlingen en docenten binnen hun school extra te kunnen ondersteunen. Ook gemeenten krijgen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) budget voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs.

De gemeente Nijmegen ontvangt bijna €3,5 miljoen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor leerlingen (in po en vo) die onderwijs volgen in onze stad. In overleg met de onderwijsinstellingen en kinderdagopvangorganisaties is een programma NPO Nijmegen opgesteld. Dit is afgestemd met de regiogemeenten. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar wat nodig is; zowel in aansluiting op de interventies die scholen nemen en andere steunpakketten vanuit werk, welzijn en jeugd.

We blijven dicht bij onze rol als gemeente waarbij er extra aandacht en ondersteuning mogelijk is voor leerlingen die dat nodig hebben. We vinden het belangrijk dat leerlingen hun vragen over welzijn, ondersteuningen en andere hulp ergens kunnen stellen en dat zij geholpen worden. We dragen bij aan oplossingen en maatregelen die de individuele scholen overstijgen, gericht op duurzame renovatie en onderwijs dat gelijke kansen biedt.

Voorstel
1. De beschikbare middelen voor Nationaal Programma Onderwijs Nijmegen van € 3.497.922 toe te voegen aan het programma Onderwijs en als volgt te begroten in 2021 € 300.000 in 2022 € 1.748.61 en in 2023 € 1.448.961.
2. De begrotingswijziging BW-01801 vast te stellen.

Aanleiding
Voor sommige kinderen waren de coronamaatregelen positief; zij ervaarden minder drukke agenda's, meer aandacht van ouders en minder stress. In andere gezinnen was juist minder aandacht voor de opvoeding, minder beweging en waren er meer zorgen. De verwachting is dat de meeste kinderen veerkrachtig genoeg zijn om met hun ervaringen om te gaan en er overheen te groeien. Maar er zijn ook kinderen en jongeren die door de pandemie op veel vlakken nu –nog- slechter af zijn. Zij hebben leerachterstanden opgelopen, zitten opgesloten in ingewikkelde thuissituaties, ervaren sociale isolatie en ondervinden meer druk van al bestaande problemen zoals analfabetisme, armoede en kansenongelijkheid. Dit blijkt uit vele wetenschappelijke onderzoeken en peilingen verzameld in een overzichtsrapport van het Nederlands Jeugdinstituut.

Scholen in Nijmegen constateren dat sommige leerlingen inderdaad een achterstand hebben opgelopen, soms qua leerstof maar vooral ook in de sociaal-emotionele ontwikkeling. De aard en omvang van de vertragingen verschillen tussen leerlingen en scholen. De scholen in het primair en voortgezet onderwijs hebben inmiddels plannen gemaakt om leerlingen en docenten binnen hun school extra te kunnen ondersteunen. Hiervoor hebben zij NPO gelden van het rijk ontvangen. Ook gemeenten krijgen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) budget voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs.

De gemeente Nijmegen ontvangt bijna €3,5 miljoen aan NPO-middelen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor leerlingen (in po en vo) die onderwijs volgen in onze stad. Iedere gemeente kan zelf bepalen op welke wijze de middelen worden verdeeld. In overleg met de onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties is een programma NPO Nijmegen opgesteld. Dit is afgestemd met regiogemeenten. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar wat nodig is; zowel in aansluiting op de schoolplannen als andere steunpakketten vanuit werk, welzijn en jeugd. Ook al zijn de middelen tijdelijk, we sturen op een duurzaam effect.

Beoogde impact
Herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona.
Hiermee dragen we bij aan het verbeteren van het onderwijs en versterken we de inzet vanuit het onderwijs zelf.

Argumenten
1.1 Het pakket ondersteunt leerlingen en scholen bij het onderwijs.
We blijven dicht bij onze rol als gemeente waarbij er extra aandacht en ondersteuning is voor leerlingen die dat nodig hebben.

De bestedingsdoelen uit het Nationaal Programma Onderwijs vertalen we lokaal naar drie programmalijnen:

1. **Maatregelen op de scholen**: subsidies gaan rechtstreeks naar de scholen, het samenwerkingsverband of naar organisaties die direct op de scholen werken. Inzet is gericht op ondersteuning in en rondom de school (denk aan jongerenwerk, welzijnswerk en aansluiting op preventieprogramma's)
2. **School overstijgende maatregelen:** Subsidies zijn minder gericht op acute problematiek maar op scholing en ontwikkeling en overstijgen het niveau van de individuele scholen (denk bijv. aan aanpak lerarentekort, thuiszittersaanpak, huiswerkbegeleiding).
3. **Samenwerking:** gericht op het versterken van de samenwerking tussen gemeente en onderwijs en met andere corona steunpakketten jeugd.

Het pakket sluit aan bij de schoolplannen en de behoefte aan extra welzijnsondersteuning op en rond de scholen.

1.2 Het pakket is onderdeel van een brede ondersteuning voor kinderen en jongeren
De NPO-financiering is tijdelijk, tot het einde van schooljaar 2022-2023. Iedere interventie moet gericht zijn op duurzame effecten en inrichting. In de afgelopen periode heeft Nijmegen diverse acute zaken reeds opgepakt. Extra jongerenwerk op vmbo-scholen wordt

bijvoorbeeld tot eind 2021 gefinancierd vanuit het Jongerenpakket Welzijn. Dit jongerenpakket faciliteert extra activiteiten op ontmoeting (o.a. cultuur, sport) en ondersteuning van jongeren. Sommige maatregelen zullen ook in 2021 gedeeltelijk doorlopen. Waar nodig zorgen we voor een soepele overgang van maatregelen naar NPO-financiering.
De brede ondersteuning voor jongeren vanuit corona steunpakketten is gericht op:

- Ontmoeten en ontspannen (Jongerenpakket Welzijn)
- Ondersteunen bij onderwijs (NPO Nijmegen)
- Oplossen knelpunten jeugdhulp (blokhuismiddelen)
- Ontwikkelen naar werk (Regionale aanpak jeugdwerkloosheid)

Kanttekeningen

1.1 Tempo in de uitvoering

Deze a-structurele middelen zijn bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen te verzachten. Dit vraagt om snelheid in de besluitvorming en uitvoering. Tijdelijke capaciteit bij uitvoeringsorganisaties moet dan wel beschikbaar zijn. Eind juli 2023 moeten alle middelen besteed zijn.
Sommige onderdelen krijgen een tijdelijke impuls maar vragen om structurele, duurzame oplossingen. Ook de ontwikkeling van het coronavirus zelf en beperkende maatregelen kunnen de uitvoering van activiteiten beïnvloeden.

1.2 Overlap tussen corona programma's en reguliere inzet

Er komen gelijktijdig verschillende corona compensatiemiddelen naar de regio, naar de gemeenten en naar samenwerkingspartners. Over de voorwaarden is soms nog onduidelijkheid. Het NPO Nijmegen betreft een tijdelijke impuls tot einde schooljaar 2022-2023. De verschillende steunpakketten verschillen in proces en reikwijdte maar moeten ook in samenhang worden ontwikkeld en uitgevoerd. Dit vraagt om zorgvuldige afstemming en samenhang.

1.3 Verschillen tussen regiogemeenten

Scholen vallen vaak onder schoolbesturen die regionaal opereren. Met dit NPO pakket bieden we scholen in de gemeente Nijmegen extra ondersteuning. Op deze manier zijn de middelen immers ook vanuit het Rijk verdeeld over de gemeenten. Iedere gemeente bepaalt zelf, in afstemming met het onderwijs in de gemeente, hoe de gemeentelijke NPO middelen worden ingezet. Hierdoor kunnen er verschillen ontstaan tussen schoollocaties die gehuisvest zijn in verschillende gemeenten. We delen onze aanpak met regiogemeenten.

Financiën

We stellen aan de raad voor om de beschikbare middelen van € 3,49 mln. voor het NPO Nijmegen via bijgevoegde begrotingswijziging toe te voegen aan het programma Onderwijs.
De specifieke uitkering zal in maandelijkse termijnen worden uitbetaald aan gemeenten, te beginnen in december 2021. In december wordt ook de betaling voor augustus, september, oktober en november meegenomen. De middelen verdelen we over drie lijnen:

	INKOMSTEN RIJK		
	• Bedrag per leerling (27947 x € 118,08)		€3.299.811,76

	• Onderwijsachterstanden (8743 x € 22,64) **TOTAAL**		€197.940,73 **€3.497.922,49**
	UITGAVEN	**Verdeling**	
	Maatregelen op de scholen Extra ondersteuning, welzijn, jongerenwerk, aansluiting buurtteams	**60%**	**€2.100.000**
	School overstijgende maatregelen o.a. aanpak lerarentekort, thuiszittersaanpak, huiswerkbegeleiding	**30%**	**€1.050.000**
	Samenwerking Versterken samenwerking gemeente en onderwijs	**10%**	**€349.922,49**

Vervolg

Aan de uitwerking en uitvoering van het NPO Nijmegen zijn diverse subsidies en opdrachten verbonden. We leggen diverse subsidies gebundeld voor aan het college. We informeren de raad over de verdere uitwerking en uitvoering.

Bijlagen

1. Nationaal Programma Onderwijs – Nijmegen
2. BW-01801 Nationaal Programma Onderwijs
3. Brief Ministerie OCW over het programma voor voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs